

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

V Praze dne 14. března 2019
Č. j.: MZDR 7565/2019-3/OLZP
Sp. zn. OLZP: S3/2019

MZDRX015JON2

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Ministerstvo zdravotnictví České republiky (dále jen „Ministerstvo“) jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 11 písm. q) zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o léčivech“), a v souladu s ustanoveními § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

zařazuje podle ustanovení § 77c odst. 2 zákona o léčivech následující léčivé přípravky na seznam léčivých přípravků, jejichž distribuci do zahraničí mají distributoři povinnost hlásit Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. q) zákona o léčivech (dále jen „Seznam“):

Kód SÚKL	Název léčivého přípravku	Registrační číslo	Držitel rozhodnutí o registraci
0088353	RHESONATIV 625 IU/ML 625IU/ML INJ SOL 1X1ML	59/ 134/06-C	Octapharma (IP) SPRL, Brusel, Belgie
0088354	RHESONATIV 625 IU/ML 625IU/ML INJ SOL 1X2ML	59/ 134/06-C	Octapharma (IP) SPRL, Brusel, Belgie
0113403	RHOPHYLAC 300 MIKROGRAMŮ/2 ML 300MCG/2ML INJ SOL ISP 1X2ML	59/ 587/07-C	CSL Behring GmbH, Marburg, Německo
0015003	IGAMAD 1500 I.U. 1500IU INJ SOL ISP 1X2ML	59/ 596/07-C	Instituto Grifols, S.A., Barcelona, Španělsko

(dále jen „anti-D imunoglobuliny“),

Odůvodnění:

I.

Dne 14. 2. 2019 obdrželo Ministerstvo od Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“) sdělení k ohrožení dostupnosti léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů ve smyslu ustanovení § 77c zákona o léčivech.

Ústav ve svém sdělení uvedl následující:

„Státní ústav pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“) obdržel dne 31. 1. 2019 od společnosti Octapharma (IP) SPRL, Brusel, hlášení o přerušení dodávek z výrobních důvodů pro léčivé přípravky, jejichž je držitelem rozhodnutí o registraci:

Kód SÚKL	Název léčivého přípravku Doplněk názvu	Registrační číslo	Datum platnosti přerušení od	Předpokládané obnovení dodávek
0088353	RHESONATIV 625 IU/ML 625IU/ML INJ SOL 1X1ML	59/134/06-C	2. 1. 2019	srpen 2019
0088354	RHESONATIV 625 IU/ML 625IU/ML INJ SOL 1X2ML	59/134/06-C	31. 1. 2019	srpen 2019

(dále jen „léčivé přípravky RHESONATIV“).

Ústav sleduje již delší dobu situaci v dostupnosti anti-D imunoglobulinů pro pacienty v České republice, která je ohrožována v důsledku opakovaných výpadků i dalších vzájemně nahraditelných léčivých přípravků:

Kód SÚKL	Název léčivého přípravku Doplněk názvu	Registrační číslo
0113403	RHOPHYLAC 300 MIKROGRAMŮ/2 ML 300MCG/2ML INJ SOL ISP 1X2ML	59/587/07-C
0015003	IGAMAD 1500IU INJ SOL ISP 1X2ML	59/596/07-C

(dále jen „léčivý přípravek RHOPHYLAC“ a „léčivý přípravek IGAMAD“).

Léčivé přípravky RHESONATIV, léčivý přípravek RHOPHYLAC a léčivý přípravek IGAMAD se dle platných souhrnů údajů o přípravku používají v následujících terapeutických indikacích:

Prevence Rh(D) izoimunizace u Rh(D) negativních žen (prenatální a postnatální profylaxe), léčba Rh(D) negativních osob po transfúzi inkompatibilní Rh(D) pozitivní krve nebo jiných produktů obsahujících červené krvinky např. koncentráty krevních destiček.

V roce 2018 dosahovaly průměrné měsíční dodávky léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů následujících hodnot:

Kód SÚKL	Název léčivého přípravku Doplňk názvu	Průměrné dodávky distributorům za měsíc (počty ks balení)
0088353	RHESONATIV 625 IU/ML 625IU/ML INJ SOL 1X1ML	694
0088354	RHESONATIV 625 IU/ML 625IU/ML INJ SOL 1X2ML	218
0113403	RHOPHYLAC 300 MIKROGRAMŮ/2 ML 300MCG/2ML INJ SOL ISP 1X2ML	768
0015003	IGAMAD 1500IU INJ SOL ISP 1X2ML	989

Nejvyššího tržního podílu na trhu v ČR dosahuje léčivý přípravek IGAMAD. Jeho aktuální dodávky do distribuční sítě v ČR však nedosahují poptávky zdravotnických zařízení (přibližně 1 200 balení měsíčně), a proto stoupají spotřeby vzájemně nahraditelných léčivých přípravků RHESONATIV a léčivého přípravku RHOPHYLAC, jejichž držitelé rozhodnutí o registraci aktuálně vyčerpávají veškeré krizové zásoby. Navýšení výrobních kapacit není v krátkém časovém horizontu reálné. Dle informací od držitelů rozhodnutí o registraci jsou potíže s dostupností léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů i v dalších evropských státech.

Na základě výše uvedených údajů Ústav vyhodnotil, že aktuální zásoba výše uvedených léčivých přípravků vzájemně nahraditelných vzhledem ke svým léčebným vlastnostem již dostatečně nepokrývá aktuální potřeby pacientů v České republice. Ústav došel k závěru, že nedostatek léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů by ohrozil dostupnost a účinnost léčby pacientů indikovaných k podání výše uvedených léčivých přípravků v České republice s přímým dopadem na ochranu zdraví obyvatelstva a významným ovlivněním poskytování zdravotních služeb. Ústav v současné době nedisponuje komplexními informacemi o dodávkách léčivých přípravků ze strany držitelů rozhodnutí o registraci a lékáren, ale pouze informacemi o dodávkách uvedeného léčivého přípravku od distributorů do lékáren a zahraničním odběratelům.

Ústav prověřil, zda nedochází k distribuci léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů a v příloze zasílá veškeré zjištěné údaje, ze kterých vyplývá, že do lékáren v ČR bylo v období od ledna do prosince 2018 dodáno celkem 31 029 balení a zahraničním odběratelům bylo dodáno 5 190 balení. **Vývoz do zahraničí tak v tomto období činil více než 14 % z celkových dodávek léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů do České republiky.**

Ústav tak na základě jemu dostupných skutečností došel k závěru, že aktuální zásoba léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů dostatečně nepokrývá aktuální potřeby pacientů indikovaných k podání výše uvedených léčivých přípravků v České republice. Léčivé přípravky ze skupiny anti-D imunoglobulinů jsou nenahraditelné pro poskytování zdravotních služeb a situace tak naplňuje podmínky podle dle § 77c odst. 1 zákona o léčivech **pro zařazení všech uvedených léčivých přípravků na Seznam dle § 77c zákona o léčivech.**

Nedostatečným pokrytím potřeb pacientů bude ohrožena dostupnost a účinnost léčby pacientů v ČR s přímým dopadem na ochranu zdraví obyvatelstva a významným ovlivněním poskytováním zdravotních služeb.“

Ústav zároveň Ministerstvu zaslal údaje o spotřebách a vývozu anti-D imunoglobulinů.

Ministerstvo posoudilo informace předané Ústavem a uvádí následující:

Léčivé přípravky RHESONATIV, RHOPHYLAC a IGAMAD spadají do ATC skupiny J06BB01 – specifické imunoglobuliny, anti-D (Rh) imunoglobulin, jejich terapeutické indikace jsou uvedeny v tabulce níže.

Léčivý přípravek	Terapeutické indikace
RHESONATIVE	Prevence Rh(D) izoimunizace u Rh(D) negativních žen • Prenatální profylaxe Plánovaná prenatální profylaxe Prenatální profylaxe po komplikacích v těhotenství včetně následujících případů: Potrat/hrozící potrat, ektopické těhotenství nebo hydatiformní mola, intrauterinní smrt plodu (IUFD), transplacentární krvácení v důsledku předporodního krvácení, amniocentézy, biopsie choria, porodnických nápravných zákroků, např. zevního obratu, invazivních zásahů, kordocentézy, tupého úrazu břicha nebo léčebného zásahu u plodu. • Postnatální profylaxe Těhotenství/porod Rh (D) pozitivního dítěte (D, Dweak, Dpartial) Léčba Rh(D) negativních osob po transfúzi inkompatibilní Rh(D) pozitivní krve nebo jiných produktů obsahujících červené krvinky např. koncentrátu krevních destiček.
RHOPHYLAC	Prevence Rh(D) izoimunizace u Rh(D) negativních žen • Prenatální profylaxe Plánovaná prenatální profylaxe Prenatální profylaxe po komplikacích v těhotenství včetně: Potratu/hrozící potratu ektopického těhotenství nebo hydatidní moly, intrauterinní smrti plodu, transplacentárního krvácení v důsledku předporodního krvácení, amniocentézy, biopsie choria, porodnických hmatů např. zevní obrat nebo invazivní zákroky, kordocentézy, tupého poranění břicha nebo fetálního terapeutického zákroku.

	• Postnatální profylaxe Porod Rh(D) pozitivního (D, Dslabé, Dčástečné) dítěte Rh(D) nekompatibilní těhotenství se předpokládá v případě, že plod/dítě je buď Rh(D) pozitivní, nebo Rh(D) není známo nebo v případě, že je buď otec Rh(D) pozitivní, nebo Rh(D) není známo. Léčba Rh(D) negativních dospělých, dětí a dospívajících (0 – 18 let) po inkompatibilní transfuzi Rh(D) pozitivní krve nebo jiných přípravků obsahujících červené krvinky, např. koncentrát krevních destiček.
IGAMAD	Prevence Rh(D) imunizace u Rh(D) negativních žen. • Prenatální profylaxe Plánovaná prenatální profylaxe. Prenatální profylaxe po komplikacích v těhotenství včetně následujících případů: Potrat/hrozící potrat, ektopické těhotenství nebo hydatiformní mola, intrauterinní úmrtí plodu, transplacentární krvácení v důsledku předporodního krvácení, minocentézy, biopsie choria, porodnických nápravných zákroků (např. zevní obrat, invazivní zásahy, kordocentéza, tupý úraz břicha nebo léčebný zásahu u plodu). • Postnatální profylaxe Těhotenství/porod Rh(D) pozitivního dítěte (D, Dweak, Dpartial). Léčba Rh(D) negativních osob po transfúzi inkompatibilní Rh(D) pozitivní krve nebo jiných produktů obsahujících červené krvinky např. koncentrátu krevních destiček.

Anti-D imunoglobulin (léčivá látka předmětných přípravků) obsahuje specifické protilátky (IgG) proti D(Rh) antigenu lidských erytrocytů.

Během těhotenství a zvláště v průběhu porodu se fetální červené krvinky mohou dostat do krevního oběhu matky. Pokud je žena Rh(D) negativní a plod Rh(D) pozitivní, může se žena stát imunizovanou vůči Rh(D) antigenu a produkovat anti-Rh(D) protilátky, které projdou placentou a mohou způsobit hemolytickou nemoc u novorozence. Pokud je matce dostatečně brzy po vystavení červeným krvinkám Rh(D) pozitivního plodu podána přiměřená dávka anti-D imunoglobulinu, zabrání pasivní imunizace anti-D imunoglobulinem Rh(D) izoimunizaci ve více než 99 % případů.

Mechanismus, kterým anti-D imunoglobulin potlačuje izoimunizaci vůči Rh(D) pozitivním červeným krvinkám není znám. Potlačení může souviset s odstraněním červených krvinek

z krevního oběhu před dosažením imunokompetentních míst nebo může být způsobeno komplexnějším mechanismem zahrnujícím rozpoznání cizího antigenu a indikaci antigenu příslušnými buňkami na příslušných místech v přítomnosti nebo nepřítomnosti protilátek.

V terapeutické praxi je v oblasti gynekologie a porodnictví České republiky postupováno v souladu s doporučením České gynekologické a porodnické společnosti ČLS JEP k provádění prevence RhD aloimunizace u RhD negativních žen, aktualizovaným v roce 2013.

Ministerstvo zdravotnictví se ztotožňuje s Ústavem uvedenými skutečnostmi ohledně nemožnosti navýšení výrobních kapacit těchto přípravků v krátkém časovém horizontu, a to s ohledem na specifika výroby jejich výroby. Dále reflektuje skutečnost, že dle informací od držitelů rozhodnutí o registraci jsou potíže s dostupností léčivých přípravků ze skupiny anti-D imunoglobulinů i v dalších evropských státech.

Anti-D imunoglobuliny jsou z hlediska použití v terapeutické praxi **významné** pro poskytování zdravotních služeb v České republice, neboť se jedná o **život zachraňující** léčivé přípravky a současně se jedná o léčivé přípravky **nenahraditelné** a případný vývoz či distribuce do zahraničí by tak mohly způsobit nedostupnost těchto léčivých přípravků pro léčbu pacientů v České republice.

Dle ustanovení § 11 písm. q) zákona o léčivech platí, že *„Ministerstvo zdravotnictví v oblasti humánních léčiv vydává opatření obecné povahy podle § 77c, kterým se **stanoví léčivý přípravek, při jehož nedostatku bude ohrožena dostupnost a účinnost léčby pacientů v České republice s přímým dopadem na ochranu zdraví obyvatelstva a s významným ovlivněním poskytování zdravotních služeb, a vede seznam takových léčivých přípravků.**“*

Dle ustanovení § 77c odst. 1 věty třetí zákona o léčivech platí, že *„Pokud Ústav na základě vyhodnocení uvedených skutečností dojde k závěru, že **aktuální zásoba předmětného léčivého přípravku nebo léčivých přípravků již dostatečně nepokrývá aktuální potřeby pacientů v České republice a nedostatkem tohoto léčivého přípravku nebo léčivých přípravků, kterým se rozumí nedostatečné pokrytí aktuálních potřeb pacientů v České republice daným léčivým přípravkem nebo léčivými přípravky, bude ohrožena dostupnost a účinnost léčby pacientů v České republice s přímým dopadem na ochranu zdraví obyvatelstva a významným ovlivněním poskytování zdravotních služeb, sdělí Ministerstvu zdravotnictví tuto informaci, a to včetně podkladů a informací, na jejichž základě Ústav k tomuto závěru došel.**“*

Ministerstvo v souladu s ustanovením § 77c odst. 2 zákona o léčivech vyhodnotilo informace předané Ústavem a rozhodlo podle ustanovení § 11 písm. q) zákona o léčivech tak, že při nedostatku anti-D imunoglobulinů bude ohrožena dostupnost a účinnost léčby pacientů v České republice s ohledem na jejich významnost při poskytování zdravotní péče.

Na základě výše uvedeného Ministerstvo po projednání s Ústavem vydává toto opatření obecné povahy o zařazení anti-D imunoglobulinů na Seznam podle ustanovení § 77c odst. 2 zákona o léčivech. S ohledem na skutečnost, že opatření obecné povahy je vydáváno za účelem ochrany veřejného zdraví, které je ohroženo hrozící nedostatečnou zásobou anti-D imunoglobulinů, což vyplývá z výše uvedeného, byla v souladu s ustanovením § 173 odst. 1

věty čtvrté před středníkem správního řádu stanovena účinnost opatření obecné povahy na den následující po vyvěšení tohoto opatření.

Na základě výše uvedeného rozhodlo Ministerstvo o zařazení uvedených léčivých přípravků na Seznam podle ustanovení § 11 písm. q) a ustanovení § 77c odst. 2 zákona o léčivech.

Poučení:

Proti opatření obecné povahy nelze v souladu s ustanovením § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek. Opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyvěšení. Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle ustanovení § 173 odst. 1 in fine správního řádu nahlédnout každý u správního orgánu, který opatření vydal.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Mgr. Daniela Rrahmaniová
vedoucí oddělení léčiv
a zdravotnických prostředků

Vyvěšeno dne: 14. března 2019